

[Axel Sneum.]

og fordi den almindelige hygiejens ikke er staten uvedkommende. På hvilken måde denne støtte fra statens side bør gives, skal jeg ikke komme ind på her. Er der forståelse og velvilje til stede, finder man sikkert den mest passende form.

Men det er ikke alene ved kysterne, det er galt med forureningen af vandet. I Nordsjælland er det meget slemt i Frederiksborg slotsø og i Furesøen, og i Skanderborg måtte autoriteterne sidste sommer forbyde skolebadning i søen. Det er kun et par måneder siden, finansudvalget måtte bevilge et beløb til anlæg af en ferskvandsbiologisk station ved Borresø ved Silkeborg, bl. a. fordi de nordsjællandske søer efterhånden er blevet stærkt forurenede og ikke egner sig for videnskabelige studier af ferskvandets fauna.

Der er derfor god grund til at fremdrage disse forhold her, naturligvis først og fremmest af hygiejniske grunde, men også af erhvervmæssige, fordi fiskeriet i søer, åer og fjorde lider ved den forurening, der kommer fra kloakfløb. Forfatteren Johannes Jørgensen skrev engang, da han var vendt tilbage fra udlandet, at havet er det eneste store, vi har, og vi har det næsten overalt. Og så sagde han:

„Hvad er vel — trods alle rhinguld-sagn og al druekranset digtning — den altid muddergule store tyske flod mod en af vore blå fjorde med det friske rene vand?“

Vi må give Johannes Jørgensen ret. Vore fjorde og sunde ejer storslåede skønhedsværdier, og dem skal hele nationen være med til at værne om.

Jeg er blevet anmodet om at henlede opmærksomheden på et forslag, der i „Tidsskrift for Tunghøre“ er fremført af hr. Aage V. Christensen i det nummer, der udkom 1. september d. å. Hans forslag går ud på, at der må skabes muligheder for døvstumme og tunghøre til at få en fortsættelsesundervisning, efter at den skolepligtige alder er ophørt. Man har vist også tænkt på en undervisning, der kan føre til mellem-skole- og studentereksamen. Hr. Aage V. Christensen henviser til, hvad der er sket i Norge, hvor man fra privat side har taget et initiativ og med held fået godt begyndt. I maj måned i år indviede man i Norge en ny skole, og det var en almen skole for unge døvstumme og tunghøre. Der er plads til 24 elever på skolen, og der er to klasseværelser, et til 8 og et til 15 elever. Kurserne skal strække sig over et år. Hvis en sådan fortsat undervisning er påkrævet herhjemme, og det ser det ud til at den er, synes jeg, at vi skulle tage ved lære af det, der er

blevet påbegyndt i Norge. Jeg ved ikke, om det er rigtigt, men jeg har hørt, at antallet af døvstumme og tunghøre i de senere år er vokset noget. Hvis det er rigtigt, er der god grund til at overveje det, som hr. Aage V. Christensen foreslår. De børn eller unge mennesker, der har den fysiske fejl at være døvstumme eller tunghøre, er også mennesker, og de kan jo ikke gøre for, at de har vanskeligt ved at forstå andre eller ved at gøre sig forståelige. Deres åndsevner kan være lige så gode som alle andres, og de har også en stræben efter, en vilje til at komme frem her i livet. Denne stræben er det synd at hindre i at komme til udfoldelse. Jeg vil derfor gerne her fra folketingets talerstol henlede opmærksomheden på denne sag, og jeg er også sikker på, at socialministeren og hans ministeriums embedsmænd med venlig forståelse vil overveje, hvad vi kan gøre for at hjælpe de unge døvstumme og tunghøre med hensyn til fortsættelsesundervisning, når de kommer ud over den skolepligtige alder.

Ved et møde den 20. august d. å. tiltrådte finansudvalget et forslag fra handelsministeriet om at forhøje statens understøttelse til unge uformuede elever ophold ved og uddannelse på tekniske skoler og fagskoler med 250 000 kr. for indeværende finansår. De tekniske skoler er meget glade for denne forhøjelse, og handelsministeren og finansudvalget skal have tak for denne bevilling, der var i høj grad påkrævet. Der er et stigende antal elever, der er nødt til at melde sig som ansøgere til understøttelse, og vi ved alle, at leveomkostningerne, især for dem, der skal skaffe sig selvstændigt logi, er steget betydeligt. Jeg tror, der er mange, som endnu ikke er helt klar over, at trangen hos eleverne ved vore tekniske dagskoler og vore fagskoler er så stor som den er. Man må forstå, at det ikke drejer sig om et almindeligt højskoleophold på 4—5—6 måneder. Den uddannelse, som de tekniske dagskoler nu giver de studerende, kan vare indtil 3—4 år, og det er således en meget bekostelig historie for de studerende. Det er en betydelig uddannelse, det er et fyldigt studium, der skal gennemføres, og det kan man overbevise sig om ved at se på de undervisningsplaner, der arbejdes efter, på lærebøgerne og på eksamensforordningerne. Det viser sig da også, at de studerende, der har taget afgangseksamen, har let ved at få ansættelse, og jeg ved, at de er godt anskrevet i udlandet både i de andre nordiske lande og i England, Frankrig og Amerika.

Der er også grund til at fremhæve, at